

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Regional Centre for
Library Information Systems and
Current Research Information Systems

Regionalni center za knjižnične
informatijske sisteme in informacijske
sisteme o raziskovalni dejavnosti

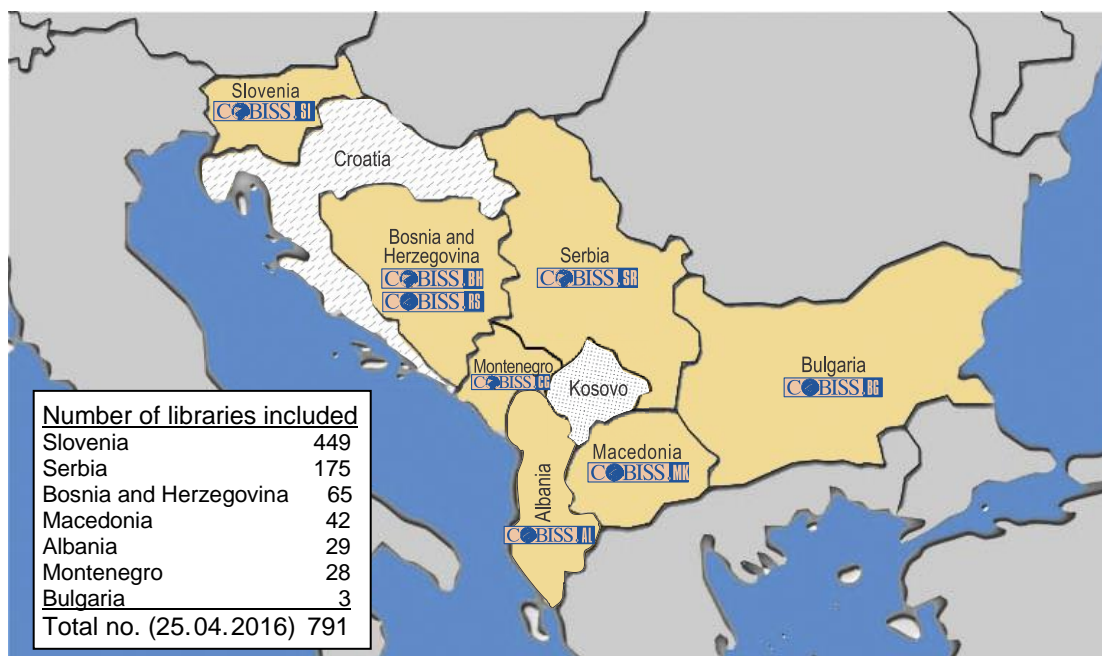
Predlog za Evropsko komisijo (DG EAC, RTD in NEAR)

COBISS.Net

**Podpora razvoju nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov
držav Zahodnega Balkana in njihovi integraciji
v skupni izobraževalni, raziskovalni in kulturni prostor EU**

(Albanija, Bosna in Hercegovina, Kosovo, Makedonija, Črna gora in Srbija)

2016–2018

Slovenija, Maribor, 25. 6. 2015 / 25. 4. 2016

COBISS.Net

Mreža nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov
in informacijskih sistemov o raziskovalni dejavnosti

Informacijska infrastruktura znanosti, izobraževanja in kulture

Podpora znanju in medkulturnemu dialogu

CILJNE DRŽAVE

Bosna in Hercegovina, Črna gora, Makedonija, Srbija
Bolgarija, Albanija, Kosovo*, Hrvaška

*This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence.

DOLGOROČNI CILJ

Ciljnim državam omogočiti, da vzpostavijo
nacionalne knjižnične informacijske sisteme in
nacionalne informacijske sisteme o raziskovalni dejavnosti

KORAKI

Motivirati pristojna ministrstva, raziskovalne in izobraževalne organizacije ter knjižnice,
da sprejmejo koncept nacionalnih sistemov, povezanih v mrežo COBISS.Net

Usposobiti nacionalne COBISS centre in nacionalne E-CRIS centre ter knjižnice
za implementacijo organizacijskih rešitev in programske opreme COBISS/E-CRIS

Sofinancirati razvoj nacionalnih sistemov COBISS in E-CRIS
do polne uveljavitve navedenih sistemov v ciljnih državah

www.cobiss.net

Evropski komisiji (DG EAC, RTD in NEAR)

Spoštovani!

Številne izobraževalne, raziskovalne in kulturne institucije v državah Zahodnega Balkana si že več kot 25 let prizadevajo za razvoj nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov in informacijskih sistemov o raziskovalni dejavnosti, povezanih v regionalno mrežo COBISS.Net (www.cobiss.net). Gre za informacijsko infrastrukturo, brez katere si ni mogoče predstavljati sodobnega izobraževanja in raziskovanja, pa tudi ne kulturnega, tehnološkega in gospodarskega razvoja.

Nosilec projekta je že od leta 1987 javni infrastrukturni zavod IZUM iz Maribora, Slovenija, ki si je v prostoru JVE s svojimi strokovnimi in inovacijskimi pobudami v več kot četrto stoletja pridobil široko zaupanje. Postal je pomemben regionalni center za razvoj knjižničnih informacijskih sistemov in informacijskih sistemov o raziskovalni dejavnosti, ki od leta 2011 deluje pod pokroviteljstvom Unesca. Zaradi regionalne usmerjenosti projekta COBISS.Net je v obdobju 2014/2015 dozidavo k objektu IZUM in energetska sanacija obstoječega objekta delno financirala Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 7.200.000 EUR. S tem je preko 110 zaposlenih dobilo ustrežnejše delovne pogoje, pomembna pridobitev pa je tudi novi sodobno opremljen računalniški center.

Aktivnosti projekta v sodelujočih državah koordinirajo:

- nacionalne knjižnice, ki organizirajo nacionalne COBISS centre in urejajo odnose z drugimi knjižnicami (članicami nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov) ter
- institucije, ki po pooblastilu pristojnih ministrstev razvijajo in vzdržujejo nacionalne registre raziskovalnih organizacij in raziskovalcev.

V nekomercialno regionalno mrežo COBISS.Net je vključenih že več kot 790 knjižnic iz sedmih držav (Slovenija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Makedonija, Srbija, Bolgarija in Albanija), k sodelovanju pa so povabljene tudi knjižnice na Kosovu in na Hrvaškem. Knjižnice v državah, ki so že vzpostavile nacionalne knjižnične informacijske sisteme, potrebujejo za izgradnjo svojih baz podatkov in katalogov štiri krat manj časa (ali človeških virov) kot tiste, ki svoje poslovanje avtomatizirajo same (izolirano). Veliko dodano vrednost predstavlja še transparentnost rezultatov raziskovalne dejavnosti v sodelujočih državah, glede na preteklost regije pa je pomemben tudi prispevek projekta k medsebojnemu razumevanju in dialogu.

Razvoj nacionalnih sistemov in mreže COBISS.Net je skoraj izključno odvisen od mednarodne (strokovne in finančne) razvojne pomoči, saj je le s tem mogoče preseči lokalne omejitve in komercialne interese ponudnikov parcialnih rešitev. Vlada Republike Slovenije in IZUM sta v okviru programa mednarodnega razvojnega sodelovanja v zadnjih desetih

letih za razvojno pomoč državam Zahodnega Balkana pri vzpostavitvi nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov namenila preko 3.000.000 EUR. Nekatere aktivnosti projekta COBISS.Net so pred leti sofinancirale še različne mednarodne organizacije (Open Society Institute, CEI, UNESCO, OOSI, British Council, OCLC), nekatere univerze v regiji pa so del sredstev za posodobitev knjižnične mreže pridobile tudi v okviru programa TEMPUS. Razvojna pomoč posameznim državam je bila v preteklih letih zelo raznolika: investicije v prostore in opremo nacionalnih COBISS centrov, nakup opreme knjižnicam, nakup literature, plačila licenc za dostop do e-virov, financiranje podiplomskega študija bibliotekarstva in drugih oblik strokovnega usposabljanja, financiranje udeležbe na konferencah, prevajanje mednarodnih knjižničarskih standardov in priročnikov COBISS v različne jezike, sofinanciranje kreiranja bibliografskih zapisov, idr.

IZUM je doslej že večkrat preverjal možnosti pridobitve sredstev za ta namen v okviru različnih programov in razpisov Evropske komisije, a se je vedno znova izkazalo, da projekt COBISS.Net presega omejitve in organizacijske pristope, ki so določeni z razpisnimi pogoji (primer: Erasmus+). Ob tem pa je nesporno, da projekt sledi številnim ciljem Evropske komisije, saj s svojimi rezultati neposredno spodbuja medsebojno sodelovanje in hitrejši razvoj držav v regiji Zahodnega Balkana in JVE.

Glede na navedeno menimo, da bi bilo več kot upravičeno in potrebno, da Evropska komisija prepozna izjemen pomen projekta COBISS.Net in ga uvrsti med tiste projekte, ki zahtevajo specifično obravnavo in centralizirano sofinanciranje, pri čemer so rezultati predvidljivi, zanesljivi in merljivi ter trajni (finančno avtonomni).

DG NEAR predlagamo, da finančno podpre triletni program razvoja nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov držav Zahodnega Balkana, ki se pripravljajo na pridružitve EU, s ciljem njihove integracije v skupni izobraževalni, raziskovalni in kulturni prostor EU (Albanija, Bosna in Hercegovina, Kosovo, Makedonija, Črna gora in Srbija) ter zagotovitve večje preglednosti raziskovalnih potencialov in rezultatov raziskovalnega dela.

Prepričani smo, da bi z implementacijo instrumentov razvojne pomoči, ki so predstavljeni na straneh 9–11, knjižnice v navedenih državah v treh letih lahko dosegle rezultate, ki bi jih brez mednarodne finančne in strokovne pomoči dosegle (ali pa tudi ne) v desetih letih.

Za ta namen bi bilo upravičeno/smiselno zagotoviti vsaj 10.000.000 EUR, podobno kot smo leta 1988 startali s preko 10.000.000 USD nacionalnih sredstev.

S spoštovanjem.

Tomaž Seljak, MSc
Koordinator projekta COBISS.Net

COBISS.Net – Podpora znanju in medkulturnemu dialogu

Knjižnice v informacijski družbi

Znanje je gonilna sila razvoja. Za informacijsko družbo, ki podpira na znanju temelječ razvoj, so knjižnični informacijski sistemi in informacijski sistemi o raziskovalni dejavnosti izjemno pomembna infrastruktura, brez katere si ni mogoče predstavljati sodobnega šolstva in raziskovanja, pa tudi ne kulturnega, tehnološkega in gospodarskega razvoja. Knjižnice ne morejo opravljati svojih vlog, če njihovo delovanje ni podprto s sodobno informacijsko in komunikacijsko tehnologijo. Tudi ne morejo uspešno delovati kot osamljeni otoki, ampak se morajo povezovati ter s tem zagotavljati pogoje dialoga in sodelovanja kot najboljših podlag za razvoj vsake od držav in mednarodne skupnosti v celoti.

Nacionalne knjižnične informacijske sisteme z vzajemno katalogizacijo je uspelo vzpostaviti le malo državam. Največkrat je vzpostavitev nacionalnega sistema onemogočena zaradi nekoordinirane avtomatizacije posameznih knjižnic z različno programsko opremo ter zaradi pripadnosti knjižnic različnim resornim ministrstvom, ki pri načrtovanju razvoja knjižnic med seboj ne sodelujejo. Obstajajo tudi vodje knjižnic, ki niso zainteresirani za sodelovanje z drugimi knjižnicami pri obdelavi knjižničnega gradiva in zadovoljevanju informacijskih potreb uporabnikov, v državah Zahodnega Balkana pa je tudi veliko knjižnic s preskromnim kadrovskim potencialom in z zaposlenimi brez ustrezne bibliotekarske izobrazbe.

Od zasnove sistema COBISS do regionalne knjižnične mreže

COBISS (kooperativni online bibliografski sistem in servisi) je organizacijski model povezovanja knjižnic v nacionalne knjižnične informacijske sisteme in regionalno mrežo COBISS.Net z vzajemno katalogizacijo, vzajemnimi bibliografsko-kataložnimi bazami podatkov COBIB in lokalnimi bazami podatkov sodelujočih knjižnic ter z integriranim vodenjem knjižničnih katalogov in bibliografij. Ključne značilnosti vzajemne katalogizacije z integriranim vodenjem knjižničnih katalogov in bibliografij raziskovalcev so:

- veliko nižji stroški obdelave/katalogizacije knjižničnega gradiva,
- višja kakovost bibliografskih zapisov in multifunkcionalnost baz podatkov,
- transparentnost rezultatov raziskovalnega dela.

Sistem COBISS je leta 1987 zasnoval IZUM, ki se je kot nosilec razvoja knjižničnih informacijskih sistemov uveljavil že v nekdanji Jugoslaviji, po družbenih spremembah v devetdesetih letih pa ga je v tej vlogi sprejel širši krog držav v Jugovzhodni Evropi. Leta 2003 je bil podpisan Sporazum o vzpostavitvi mreže COBISS.Net in prostem pretoku bibliografskih zapisov, ki se kreirajo v avtonomnih knjižničnih informacijskih sistemih sodelujočih držav. Med sistemi je bilo doslej izmenjanih preko 500.000 bibliografskih zapisov. Konec leta 2015 je bilo v 7 vzajemnih bazah podatkov COBIB skupaj preko 10 milijonov bibliografskih zapisov, v lokalnih bazah podatkov več kot 780 knjižnic pa preko 23 milijonov bibliografskih zapisov. V letu 2015 so knjižnice v povprečju kreirale le 25 % novih zapisov, prevzele pa 75 % zapisov, kar pomeni zelo veliko prihranka časa in denarja. Obenem je COBISS.Net tudi oblika kulturnega sodelovanja, ki je v regiji še posebej dobrodošlo, saj prispeva k medsebojnemu razumevanju in dialogu.

Cilji projekta COBISS.Net (2006)

Marca leta 2006 so direktorji nacionalnih knjižnic Bosne in Hercegovine, Črne gore, Makedonije, Slovenije in Srbije ter direktor IZUM-a sprejeli "Projekt COBISS.Net – II. faza: Podpora znanju in medkulturnemu dialogu" s pozivom knjižnicam v regiji, da se mu pridružijo. Novembra 2006 se je pridružila Nacionalna knjižnica Bolgarije, decembra 2012 s posebno pogodbo z IZUM-om knjižnica Akademije znanosti Albanije, za tem pa še več knjižnic iz Albanije. Cilji projekta so:

1. Pospešiti avtomatizacijo in vključevanje knjižnic v že sodelujočih državah v nacionalne knjižnične informacijske sisteme in v mrežo COBISS.Net.
2. Zainteresirati knjižnice v Albaniji, Bolgariji, na Hrvaškem in Kosovu, da izkoristijo možnosti za hitrejši razvoj, ki jim ga zagotavlja sodelovanje v mreži COBISS.Net.
3. Harmonizirati pravila obdelave knjižničnega gradiva glede na mednarodna priporočila in standarde.
4. Vzpostaviti kompatibilne informacijske sisteme raziskovalne dejavnosti (E-CRIS) v sodelujočih državah (baze podatkov o raziskovalcih, raziskovalnih organizacijah in raziskovalnih projektih).
5. Zainteresirati pristojna ministrstva in univerze v sodelujočih državah, da sprejmejo koncept vodenja bibliografij raziskovalcev v okviru nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov in s tem zagotovijo transparentnost rezultatov raziskovalne dejavnosti.
6. Pospešiti uporabo rezultatov raziskovalne dejavnosti in s tem spodbuditi inovacijske procese ter gospodarski in družbeni razvoj v regiji.

Kaj IZUM nudi knjižnicam v mreži COBISS.Net?

IZUM – Regionalni center za razvoj knjižničnih informacijskih sistemov in informacijskih sistemov o raziskovalni dejavnosti v okviru Unesca knjižnicam v mreži COBISS.Net nudi:

1. Know-how za organiziranje in upravljanje nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov.
2. Preizkušene organizacijske rešitve in programsko opremo COBISS za avtomatizacijo knjižničnega poslovanja z vzajemno katalogizacijo v mreži COBISS.Net in dostopom do svetovnega kataloga WorldCat (OCLC) ter z uporabniškimi vmesniki v nacionalnih jezikih.
3. Preizkušeno metodologijo in programsko opremo za vodenje bibliografij raziskovalcev v sistemu COBISS ter aplikacije za vzpostavitev nacionalnega informacijskega sistema o raziskovalni dejavnosti (SICRIS, E-CRIS) in evalvacijo rezultatov raziskovalne dejavnosti.
4. Različne programe izobraževanja kadrov (knjižničarjev in informatikov), organizacijo specializiranih delavnic in mednarodnih konferenc COBISS.
5. Strežniške zmogljivosti za aplikacije in servise COBISS ter SICRIS in E-CRIS.
6. Pomoč pri pridobivanju virov financiranja razvojnih aktivnosti (mednarodno razvojno sodelovanje).

Načrtovano tesnejše sodelovanje IZUM-a z OCLC-jem bo zagotovilo dodatne možnosti za učinkovito zadovoljevanje potreb knjižnic in končnih uporabnikov informacijskih virov in servisov.

Rezultati projekta COBISS.Net v številkah

Knjižnice v mreži COBISS.Net – 31. 12. 2015									
Vrste knjižnic	Slovenija	Srbija	Makedonija	Črna gora	Bosna in Hercegovina		Bolgarija	Albanija	Skupaj
	COBISS.SI	COBISS.SR	COBISS.MK	COBISS.CG	COBISS.BH	COBISS.RS	COBISS.BG	COBISS.AL	
Nacionalne	1	2	1	1	1	1	1	0	8
Splošne	61	77	26	12	17	7	1	8	209
Visokošolske	81	68	8	10	28	6	0	18	219
Specialne	130	24	7	4	4	1	0	3	173
Šolske	172	0	0	1	0	0	0	0	173
Skupaj	445	171	42	28	50	15	2	29	782

Vzajemne baze podatkov COBIB – 31. 12. 2015									
	COBIB.SI	COBIB.SR	COBIB.MK	COBIB.CG	COBIB.BH	COBIB.RS	COBIB.BG	COBIB.AL	Skupaj
Monografije	2.755.368	1.917.602	413.429	298.991	395.406	93.503	498.264	78.553	6.451.116
Sestavni deli	430.016	134.168	27.230	9.480	992	289	31	373	602.579
Serijske publikacije	130.689	72.424	11.719	3.533	8.056	209	39.924	2.377	268.931
Članki	1.280.659	782.058	118.599	80.946	15.200	6.947	429.137	8.130	2.721.676
Izvedena dela	125.420	2.405	350	158	319	0	0	55	128.707
Drugo	7.934	3.938	249	0	488	2	2	35	12.648
Skupaj	4.730.086	2.912.595	571.576	393.108	420.461	100.950	967.358	89.523	10.185.657
S šifro raziskovalca	1.526.383	178.451	4.275	19.801	13.088	290	0	873	1.743.161

Lokalne baze podatkov knjižnic – 31. 12. 2015									
	COBISS.SI	COBISS.SR	COBISS.MK	COBISS.CG	COBISS.BH	COBISS.RS	COBISS.BG	COBISS.AL	Skupaj
Skupaj vseh zapisov	13.306.050	6.335.241	965.345	560.263	548.070	115.270	968.242	95.129	22.893.610
Kreiranih v 2015	173.462	115.435	12.595	16.500	10.659	3.633	26.359	9.770	368.413
Prevzetih v 2015	394.794	375.394	41.932	33.182	29.440	34.666	1.035	4.261	914.704
% prevzetih v 2015	69 %	76 %	77 %	67 %	73 %	91 %	4 %	30 %	75 %

Izmenjava bibliografskih zapisov med sistemi od 11. 11. 2004 do 31. 12. 2015									
COBISS.Net	Prevzeto iz COBIB.SI	Prevzeto iz COBIB.SR	Prevzeto iz COBIB.MK	Prevzeto iz COBIB.CG	Prevzeto iz COBIB.BH	Prevzeto iz COBIB.RS	Prevzeto iz COBIB.BG	Prevzeto iz COBIB.AL	Skupaj
COBISS.SI	-	13.456	1.454	655	1.195	49	32	14	16.855
COBISS.SR	49.220	-	5.626	7.077	13.705	1.053	942	14	77.637
COBISS.MK	18.162	47.586	-	287	635	0	308	0	66.978
COBISS.CG	9.396	198.247	1.574	-	3.744	127	56	4	213.148
COBISS.BH	13.089	59.923	455	1.018	-	0	16	0	74.501
COBISS.RS	807	42.100	246	1.436	625	-	1	0	66.050
COBISS.BG	60	129	119	21	9	3	-	0	341
COBISS.AL	2.212	5.827	16.962	670	81	0	231	-	25.983
Skupaj	93.303	381.601	27.141	14.408	22.185	1.232	1.591	32	541.493
Skupaj prevzetih bibliografskih zapisov v letu 2015									
COBISS.Net	7.551	29.838	2.441	4.654	4.608	1114	440	32	50.678

Informacijski sistemi o raziskovalni dejavnosti – 31. 12. 2015									
Število entitet	SICRIS	E-CRIS.SR	E-CRIS.MK	E-CRIS.CG	E-CRIS.BH	E-CRIS.RS		E-CRIS.AL	Skupaj
Raziskovalne org.	981	279	98	45	78	84		9	1.574
Raziskovalci	14.371	10.827	2.380	1.272	2.055	1.099		683	32.687

Število povezanih knjižnic (31. 12. 2015)

SLOVENIJA (referenčni sistem)				
Knjižnice	Skupaj	COBISS.SI	Nepovezane	Povezane / Nepovezane
- nacionalna	1	1	-	
- splošne	61	61	-	100 %
- visokošolske	81	81	-	100 %
- specialne	130	130	-	100 %
	273	273		
SRBIJA				
Knjižnice	Skupaj	COBISS.SR	Nepovezane	Povezane / Nepovezane
- nacionalne	2	2	-	
- splošne	218	77	141	35 %
- visokošolske	204	68	136	33 %
- specialne	246	24	222	10%
	670	171	499	
MAKEDONIJA				
Knjižnice	Skupaj	COBISS.MK	Nepovezane	Povezane / Nepovezane
- nacionalna	1	1	-	
- splošne	34	26	8	76 %
- visokošolske	49	8	41	16 %
- specialne	40	7	33	17 %
	124	42	82	
ČRNA GORA				
Knjižnice	Skupaj	COBISS.CG	Nepovezane	Povezane / Nepovezane
- nacionalna	1	1	-	
- splošne	21	12	9	57 %
- visokošolske	18	10	8	56 %
- specialne	8	4	4	50 %
	48	27	21	
BOSNA IN HERCEGOVINA – Federacija BiH				
Knjižnice	Skupaj	COBISS.BH	Nepovezane	Povezane / Nepovezane
- nacionalna	1	1	-	
- splošne	60	17	43	28 %
- visokošolske	56	28	28	50 %
- specialne	63	4	59	6%
	180	50	130	
BOSNA IN HERCEGOVINA – Republika Srpska				
Knjižnice	Skupaj	COBISS.RS	Nepovezane	Povezane / Nepovezane
- nacionalna	1	1	-	
- splošne	49	7	42	14 %
- visokošolske	41	6	35	15 %
- specialne	17	1	16	6%
	108	15	93	
ALBANIJA				
Biblioteke	Skupaj	COBISS.AL	Nepovezane	Povezane / Nepovezane
- nacionalna	1	-	-	
- splošne	41	8	33	20 %
- visokošolske	31	18	13	58 %
- specialne	10	3	7	30 %
	83	29	54	
KOSOVO				
Knjižnice	Skupaj	COBISS.KS	Nepovezane	Povezane / Nepovezane
- nacionalna	1		1	
- splošne	34		34	
- visokošolske	17		17	
- specialne	9		9	
	61		61	
SKUPAJ	1274	334	940	

**Razvojna pomoč knjižnicam
v Albaniji, Bosni in Hercegovini, na Kosovu, v Makedoniji, Črni gori in Srbiji
(2016–2018)**

Instrumenti razvojne pomoči	AL	BH	KS	MK	CG	SR
1. Sofinanciranje kreiranja, redigiranja in prevzemanja bibliografskih zapisov pri izgradnji bibliografskih baz podatkov in katalogov (glede na število novih, redigiranih ali prevzetih/povezanih zapisov)	X	X	X	X	X	X
Bibliografsko-kataložne baze podatkov so temelj vsakega knjižničnega informacijskega sistema in vir metapodatkov tudi za različne repozitorije digitaliziranih dokumentov. Da bi bile nacionalne bibliografske baze podatkov optimalno (multi)funkcionalne, morajo vključevati bibliografske zapise za celotno retrospektivno in tekočo nacionalno intelektualno produkcijo ter zapise za vse knjižnično gradivo, ki ga imajo sodelujoče knjižnice na zalogi. Iz različnih (zgodovinskih) razlogov vsi bibliografski zapisi v lokalnih bazah podatkov nekaterih knjižnic tudi še niso povezani z nacionalno vzajemno bazo podatkov COBIB, neusklajenost pa je mogoče odpraviti le z "ročnim" primerjanjem in povezovanjem zapisov. Knjižnice so pri izgradnji bibliografskih baz podatkov praviloma v velikem časovnem zaostanku, ki ga je možno premostiti le z intenziviranjem kreiranja, redigiranja in prevzemanja bibliografskih zapisov (s povečanjem produktivnosti za vzajemno katalogizacijo že usposobljenih knjižničarjev in s kadrovske okrepitvijo nekaterih knjižnic).						
2. Harmoniziranje nacionalnih baz podatkov (katalogov) knjižnic s svetovnim katalogom World Cat (OCLC)	X	X	X	X	X	X
Pomembno je, da so nacionalne bibliografsko-kataložne baze podatkov povezane tudi s svetovnim katalogom WorldCat, s čimer je na najbolj konsistenten način zagotovljena globalna dostopnost informacij o nacionalni intelektualni produkciji. Razviti je treba programsko opremo za periodično usklajevanje in povezovanje nacionalnih katalogov s svetovnim katalogom WorldCat.						
3. Pomoč nacionalnim COBISS centrom v nacionalnih knjižnicah pri zagotavljanju tehničnih in kadrovskih pogojev za izvajanje njihovih nalog.	X		X			
Ustrezna opremljenost in kadrovska ekipiranost nacionalnih COBISS centrov sta ključnega pomena za razvoj nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov. V obstoječih centrih, ki jim je pri njihovem nastajanju IZUM zagotovil najnujnejšo opremo, nekaterim pa sofinanciral tudi delo osebja, je nujna posodobitev dela opreme. Organiziranje novih centrov (X) pa je pogojeno z zagotovitvijo ustreznih prostorov in opreme. Vsem centrom je treba za čas trajanja tega projekta zagotoviti financiranje vsaj enega dodatnega delovnega mesta.						

Instrumenti razvojne pomoči	AL	BH	KS	MK	CG	SR
4. Prevajanje uporabniških vmesnikov in priročnikov COBISS ter drugih gradiv v albanski in makedonski jezik	X		X	X		
Enakopravnost jezikov je eno od temeljnih načel evropskega povezovanja. Stroške prevajanja v srbski in delno bosanski jezik pokrivajo IZUM-u nacionalni COBISS centri s plačevanjem uporabe porabe programske opreme COBISS. Stroške prevajanja v albanski in makedonski jezik do leta 2018 pa je treba pokriti iz sredstev za mednarodno razvojno pomoč ciljnim državam. Za tekoče prevajanje uporabniških vmesnikov in druge dokumentacije v kateri koli jezik sta potrebna dva prevajalca. Lahko sta oba zaposlena v IZUM-u (optimalna varianta) ali pa eden v IZUM-u in drugi v nacionalnem COBISS centru (Albanija, Makedonija).						
5. Usposabljanje vodilnih inštruktorjev za vzajemno katalogizacijo in druge aplikacije COBISS	X		X			
Izkušnje kažejo, da je nujno, da eden od sodelavcev novega nacionalnega COBISS centra pridobi potrebno znanje za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS z vsaj dveletno zaposlitvijo in specializacijo v IZUM-u. S tem spozna tudi sodelavce IZUM-a, kar zelo olajša kasnejšo komunikacijo in usklajevanje pri reševanju kakršnih koli problemov.						
6. Usposabljanje knjižničarjev za vzajemno katalogizacijo COBISS	X	X	X	X	X	X
V vseh državah se knjižnice iz oddaljenih krajev srečujejo s problemom kritja potnih stroškov knjižničarjev pri njihovem izobraževanju v nacionalnem COBISS centru (prevozi, prenočišča, dnevnice).						
7. Sofinanciranje nakupa osebnih računalnikov (PC) in druge periferne opreme knjižnicam	X	X	X	X	X	X
Z nakupom manjkajoče opreme je treba intervenirati v vseh primerih, ko knjižnice tega problema ne zmorejo rešiti same.						
8. Izredni podiplomski študij bibliotekarstva na Univerzi v Skadru (AL) po programu Univerze v Ljubljani (SI) ali Univerze v Zadru (CR) ter priprava študijskega programa I. stopnje za izvajanje v Albaniji.	X		X	X	X	
Ker v ciljnih državah (X) ni študija bibliotekarstva, zaposleni v knjižnicah praviloma nimajo formalne bibliotekarske izobrazbe, ob tem pa je tudi število knjižničarjev v večini knjižnic daleč pod minimumom za normalno funkcioniranje knjižnice. Za primerjavo: v Sloveniji, ki je po številu prebivalcev enaka Kosovu, je v knjižnicah zaposlenih več kot 600 knjižničarjev z najmanj univerzitetno bibliotekarsko izobrazbo, na Kosovu pa vsega 12 knjižničarjev. Na podlagi pogodbe, ki so jo z IZUM-om leta 2007 sklenile Univerza v Prištini, Univerza v Skopju, Univerza v Zadru in Univerza v Ljubljani, je bil za knjižničarje z univerzitetno diplomom kakršne koli smeri doslej dvakrat organiziran in financiran izredni podiplomski študij bibliotekarstva – enkrat po programu Univerze v Zadru in enkrat po programu Univerze v Ljubljani. To je nesporno najhitrejša pot do kadrovske okrepiteve						

Instrumenti razvojne pomoči	AL	BH	KS	MK	CG	SR
knjižnic. Planirano je, da se v študijskem letu 2016/2017 izredni podiplomski študij bibliotekarstva organizira na Univerzi v Skadru po programu ene od prej navedenih univerz. Razpisanih naj bi bilo 30 štipendij za kandidate, ki že imajo univerzitetno izobrazbo in niso starejši od 35 let. Kandidatom mora biti vnaprej zagotovljena zaposlitev v knjižnici. Vzporedno s tem je treba pripraviti študijski programa bibliotekarstva I. bolonjske stopnje za akreditacijo in izvajanje v Albaniji.						
9. Organiziranje specializiranih informacijskih centrov za nadziranje ustreznosti razvrstitve bibliografskih enot raziskovalcev po veljavni tipologiji za bibliografije v sistemu COBISS	X	X	X	X	X	X
Pri vodenju bibliografij raziskovalcev in visokošolskih učiteljev v nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemih je nujen tudi nadzor nad razvrstitvami bibliografskih enot avtorjev po veljavni tipologiji za bibliografije v sistemu COBISS (znanstveni članek, strokovni članek, znanstveni prispevek na konferenci ...). V Sloveniji to nalogo opravlja šest specializiranih informacijskih centrov po znanstvenih vedah. V drugih državah je treba takšne centre še organizirati, financiranje njihovega dela pa morajo prevzeti za raziskovalno dejavnost pristojne nacionalne agencije ali ministrstva.						
10. Sofinanciranje dostopa do izbranih mednarodnih e-virov, kadar je to nujno tudi za verifikacijo klasifikacije bibliografskih enot in njihovo evalvacijo	X	X	X	X	X	
Knjižnice v nekaterih ciljnih državah še nimajo dostop do mednarodnih e-virov (elektronskih časopisov in drugih baz podatkov).						
11. Sofinanciranje vključitve knjižnic v nacionalni knjižnični informacijski sistem in konverzij lokalnih baz podatkov (katalogov) iz drugih sistemov, če je to upravičeno	X	X	X	X	X	X
Stroški instalacije in implementacije programske opreme COBISS praviloma znašajo 1.000 EUR, kar je za nekatere knjižnice veliko breme. V nekaterih primerih so potrebne tudi konverzije lokalnih baz podatkov (katalogov) iz drugih sistemov.						
12. Letna mednarodna konferenca COBISS (organiziranje in kritje potnih stroškov izbranim udeležencem)	X	X	X	X	X	X
Udeležba knjižničarjev, predstavnikov univerz in resornih ministrstev na mednarodnih konferencah COBISS je izjemnega pomena za nujen dvig njihove ozaveščenosti o pomembnosti sistematičnega razvoja nacionalnih knjižničnih informacijskih sistemov ter priložnost za izmenjavo izkušenj in za seznanitev z razvojnimi trendi v svetu.						
13. Načrtovanje, usklajevanje, svetovanje in promocijske aktivnosti	X	X	X	X	X	X

Predlagan finančni okvir: vsaj 10,000,000.00 EUR

- O mreži COBISS.Net
- Platforma COBISS
- Revija Organizacija znanja
- Konference COBISS
- IZUM

COBISS ni softver, je SISTEM

Vzajemna katalogizacija

Statistični kazalci 31. 12. 2015

Prihranek časa in denarja!

Podpora upravljanju raziskovalne dejavnosti

S sistemom COBISS do višje kakovosti raziskovalne dejavnosti

Novice

16. 02. 2016

Prva namestitvev programske opreme COBISS3/Katalogizacija v COBISS.BH v knjižnicah Nacionalna in univ. biblioteka BiH, Sarajevo, Mašinski fakultet u Sarajevu, Medicinski fakultet u Sarajevu in Gradska biblioteka Kijuč

05. 02. 2016

V lokalnih bazah podatkov COBISS.Net je bil kreiran 23-milijonti zapis

22. 01. 2016

Izid 2. številke 20. letnika revije Organizacija znanja in objava spletnih strani revije v angleškem jeziku

[arhiv]

COBISS.Net - podpora znanju in medkulturnemu dialogu

BOLGARIJA

- COBISS.BG - domača stran
- Vzajemni katalog COBIB.BG

3 knjižnic

BOSNA I HERCEGOVINA

- COBISS.BH
- COBISS.RS
- COBIB.BH
- COBIB.RS
- E-CRIS.BH
- E-CRIS.RS

50 knjižnic 15 knjižnic

ČRNA GORA

- COBISS.CG - domača stran
- Vzajemni katalog COBIB.CG
- E-CRIS.CG

28 knjižnic

MAKEDONIJA

- COBISS.MK - domača stran
- Vzajemni katalog COBIB.MK
- E-CRIS.MK

42 knjižnic

SLOVENIJA

- COBISS.SI - domača stran
- Vzajemni katalog COBIB.SI
- SICRIS

449 knjižnic

SRBIJA

- COBISS.SR - domača stran
- Vzajemni katalog COBIB.SR
- E-CRIS.SR

175 knjižnic

KOSOVO

- Poziv knjižnicam 2006
- Ponudba 28. 9. 2015
- Aktualno 12. 3. 2016
- E-CRIS.KS

ALBANIJA

- COBISS.AL - domača stran
- Vzajemni katalog COBIB.AL
- E-CRIS.AL

29 knjižnic

HRVAŠKA

Vabilo k sodelovanju:

- Poziv na suradnju
- Invitation to Cooperation

